

НАШІ ЮВІЛЕЇ

БАЛАШОВІЙ ГАЛИНІ СТАНІСЛАВІВНІ – 60 РОКІВ!

23 січня 2022 року виповнилося 60 років Галині Станіславівні Балашовій, завідувачці відділу біотехнології, овочевих культур та картоплі Інституту зрошувального землеробства НААН, доктору сільськогосподарських наук, професору.

Галина Станіславівна – відома вчена України, яка присвятила своє життя науковим розробкам, пов'язаним із відтворенням насінневого матеріалу картоплі вищих категорій в умовах зрошення півдня України з використанням біотехнологічних методів оздоровлення вихідного матеріалу.

Галина Станіславівна народилась 23 січня 1962 року у с. Єлизаветівка Снігурівського району Миколаївської області. У 1978 р. закінчила Баратівську середню школу. Розпочала трудову діяльність обліковцем, реалізатором та бригадиром тепличного комплексу радгоспу «ім. 40-річчя Жовтня» (1979–1984 рр., с. Баратівка). За направленням радгоспу у 1980 році закінчила з відзнакою Київську однорічну сільськогосподарську школу майстрів-овочівників при АПП «Пуца-Водиця». У 1984 році переїхала до сел. Наддніпрянське та була прийнята на роботу в Український науково-дослідний інститут зрошувального землеробства, де пройшла шлях від лаборанта до завідувача відділу. У 1986 р. закінчила агрономічний факультет Херсонського сільськогосподарського інституту ім. О.Д. Цюрупи за фахом «вчений агроном».

У 2000 р. в Херсонському державному аграрному університеті захистила кандидатську дисертацію на тему: «Удосконалення технології вирощування продовольчої картоплі в умовах зрошення на півдні України» за спеціальністю «Сільськогосподарські меліорації». В 2004 р. присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника за спеціальністю «Рослинництво».

У 2016 р. в ДУ Інститут сільського господарства степової зони НААН України (м. Дніпро) захистила докторську дисертацію на тему: «Наукові основи насінництва картоплі на півдні України» за спеціальністю «Селекція і насінництво». В 2021 р. присвоєно вчене звання професора за спеціальністю «Агрономія».

Балашова Г.С. упродовж тридцяти семи років веде активну наполегливу наукову діяльність у сільському господарстві, основні напрями якої зосереджені на розробках, пов'язаних із відтворенням на півдні України оздоровленого біотехнологічними методами добазового та базового насінневого матеріалу картоплі; оцінкою адаптивної здатності та визначенням кращих за продуктивністю та показниками якості сортів та гібридів вітчизняної селекції для подальшої селекційної роботи з метою створення нових сортів картоплі, придатних до вирощування двоврожайною культурою в умовах зрошення на півдні України; визначенням прийомів підвищення індукції бульбоутворення оздоровлених рослин *in vitro*, вдосконаленням схеми насінництва, пошуком нових методів оздоровлення картоплі, розробкою нових

способів уникнення повторного інфікування насіння вірусними хворобами; розробкою технологічного процесу розмноження оздоровленого вихідного матеріалу в розсадниках добазового та базового насінництва, зокрема за краплинного зрошення тощо.

Напрямки діяльності очолюваного Галиною Станіславівною відділу біотехнології, овочевих культур та картоплі Інституту зрошувального землеробства НААН багатогранні й значимі для розвитку України і, насамперед, для поліпшення добробуту людей, які і є основою Держави. У співстворстві зі своїм колективом:

- доведено принципову можливість та економічну доцільність створення насінневого матеріалу картоплі високих категорій безпосередньо на півдні України;
- визначено оптимальні прийоми отримання оздоровленого вихідного матеріалу картоплі в культурі меристем *in vitro*;
- розроблено принципово нову схему насінницького процесу з використанням унікального поєднання біотехнологічних методів оздоровлення вихідного матеріалу (термо- і хемотерапії, апікальної меристеми) та методу двоврожайної культури, яка ввійшла до «Положення про насінництво картоплі в Україні» з наданням права відтворення еліти Інституту зрошувального землеробства

НААН; ця схема включає вирощування еліти за трирічним циклом у двоврожайній культурі. Створена на Півдні еліта за продуктивністю перевищує аналогічний насіннєвий матеріал з регіонів традиційного картоплярства на 35%, а за собівартістю – дешевша на 21%; при послідовному розмноженні у двоврожайній культурі матеріал зберігає високу продуктивність до 6 категорії;

- доведено можливість скорочення терміну створення еліти з 3-х до 1,5-2 року польового репродукування, що дає можливість в значному ступені знизити ризик повторного інфікування картоплі вірусними хворобами в процесі насінництва;

- вдосконалено метод двоврожайної культури;

- розроблено та оптимізовано технології вирощування насінневої та продовольчої картоплі в умовах зрошення у двоврожайній культурі на півдні України.

За результатами багаторічної роботи Балашова Г.С. опублікувала понад 280 наукових праць (у т.ч. 7 монографій), має 5 патентів на винаходи, 21 патент на

корисну модель, 2 авторських свідоцтва на твір та 2 – на сорти картоплі.

Під науковим керівництвом Галини Станіславівни підготовлено 3 кандидати сільськогосподарських наук та 1 доктор філософії, 1 аспірант проходить навчання за освітньо-науковою програмою зі спеціальності «Агрономія».

Успішна реалізація потужного наукового досвіду Балашової Г.С. високо оцінюється як керівництвом Інституту зрошувального землеробства НААН, так і на державному рівні. Вона нагороджена Почесною Відзнакою НААН, Почесними грамотами Президії Національної академії аграрних наук України, Херсонської обласної державної адміністрації, Херсонської обласної ради, Департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації, Головного управління агропромислового розвитку Херсонської обласної державної адміністрації, Південного наукового центру НАН України і МОН України та багатьма іншими.

***Колектив Інституту зрошувального землеробства НААН щиро
вітає Галину Станіславівну з ювілеєм
та бажає міцного здоров'я, невичерпної життєвої енергії,
творчої наснаги, довгих років плідної праці та благополуччя!***